

Întâlnirea liderilor G20: principalele progrese

Autor: Lucian Croitoru

La Londra, pe 2 aprilie, liderii G20 au agreeat să facă orice este necesar pentru: a readuce încrederea și a relua creșterea economică; a repara sistemul financiar și a relua creditarea; a întări reglementarea financiară și a reforma instituțiile financiare; a promova comerțul global, a respinge protecționismul și a susține prosperitatea; și în sfârșit, pentru a asigura o redresare economică corectă și sustenabilă pentru toți. Acordurile la care s-au ajuns constituie un program de sprijin suplimentar de 1,1 trilioane dolari SUA pentru reluarea creditării, a creșterii economice și pentru crearea de noi locuri de muncă. Cel puțin prin prisma obiectivelor anunțate, acordul liderilor G 20 este încurajator.

În ceea ce privește reluarea creșterii economice și locurile de muncă, programul se bazează în continuare pe politici macroeconomice expansioniste. Stimulețele fiscale vor ajunge la 5 trilioane dolari SUA în 2010, care, se speră, vor duce la o creștere economică de până la 4 procente. Ceea ce mi se pare un progres este că, liderii G20 vorbesc despre hotărârea lor de a asigura sustenabilitatea fiscală pe termen mediu-lung și stabilitatea prețurilor. În acest scop se vorbește pentru prima dată, din câte știu, de crearea de strategii credibile de ieșire din măsurile care sunt necesare acum pentru sprijinirea sectorului financiar și a relansării cererii globale, adică din programele de tip keynesist. Implicit, aceasta reflectă îngrijorarea privind acumularea datoriilor publice și a presiunilor inflaționiste.

Băncile centrale s-au angajat să mențină politici expansioniste și să utilizeze întregul set de instrumente de politică monetară, inclusiv instrumente neconvenționale. Aceasta indică existența anticipațiilor la nivelul liderilor G20 că deblocarea creditării ar putea fi mult mai dificilă decât s-a crezut până recent. Ne putem imagina că între instrumentele neconvenționale ar putea fi inclusiv cumpărări de către banca centrală de titluri private, de genul datoriilor emise de corporații. Dar banca centrală, ca și guvernul, nu este bună la indicarea celor mai bune locuri de investiții. Se știe că astfel de măsuri distorsionează stimulentele la nivel microeconomic. Ar putea fi costul utilizării acestor măsuri mai mic decât costul neutilizării lor? Pe termen lung probabil că nu.

Opinia mea este că acordurile încheiate pe 2 aprilie conțin un nou echilibru între măsurile dezvoltate pentru sprijinirea sectorului financiar și a cererii globale, pe de o parte, și cele concentrate pe furnizarea noilor standarde de reglementare și supraveghere a sistemului financiar, pe de altă parte. Până acum accentul a fost pus pe măsurile de tip keynesist de sprijinire a sectorului financiar și a unor industrii. Marele progres făcut pe 2 aprilie vine de la atenția acordată obiectivelor privind întărirea supravegherii, reglementării și instituțiilor financiare.

Acest progres este subliniat și de partea din declarație care arată că „Reglementatorii și supraveghetorii trebuie să ... sprijine competiția și dinamismul și să țină pasul cu inovațiile pieței”. Eu interpretez această frază ca pe o recunoaștere a faptului că actuala criză financiară nu este un eșec al piețelor, ci mai degrabă a incapacității instituțiilor de reglementare și supraveghere de a se adapta la realitățile pieței. Implicat este și recunoașterea faptului că reluarea creșterii economice sustenabile depinde de existența piețelor libere.

6 aprilie 2009